

Brevierend door Brabant - 09
Asten - Soerendonk
20,64 km

Niet alleen het meten van afstanden, zowel horizontaal als verticaal, werd na de middeleeuwen steeds belangrijker, ook tijdsmetingen ontwikkelden zich steeds verder. Lange tijd was deze alleen af te lezen aan een zonnewijzer. Moesten mensen voor iets gewaarschuwd of geroepen worden, voor bijvoorbeeld een mis, dan luidde men de klok. Paus Sylvester II[946-1003] wordt als de uitvinder van de klok aangezien. Door de fries Reinier Gemma Frisius wordt de kennis van meetkunde, astronomie e.d. verder ontwikkeld met bijvoorbeeld de Gemma's ring. Hiermee kan men de dagtijd en de positie van de noord-zuidmeridiaan bepalen. Door al die ontwikkelingen kan men steeds preciezer afstanden bepalen, reistijden beter vaststellen, transporten organiseren, locaties aangeven. De klok neemt steeds meer ruimte in het dagelijkse leven. Had men vroeger de klok niet gehoord, nu was deze steeds meer te zien op kerktorens e.d.

Ook werd de klok zelf steeds verbeterd, de z.g. 'onrust' zorgde voor een constante snelheid waar de klok mee loopt. De wijzers kunnen steeds beter uren, minuten en seconden aangeven. De mensen nemen de tijd steeds meer mee in hun leven, van reiswekkers tot horloges. Zo zijn ze steeds meer 'verbonden' met elkaar om op tijd ergens te komen, snel genoeg de werkzaamheden te doen, te vergelijken wat het snelste is. Werk wordt industrie en de klok wordt leidend. Ook de christelijke wereld ontwikkeld zich mee. Werk wordt steeds belangrijker, zowel in de industrie als in de landbouw.

Open de wandelroute als GPS

